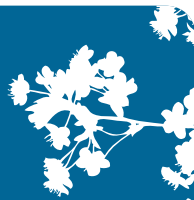

Må man være sinna og bitter for å være brukermedvirker?

av Lars Poverud

Jeg er brukermedvirker. Jeg sitter i Brukerutvalget på Lovisenberg sykehus i Oslo og som leder for Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne i bydel St. Hanshaugen. Dessuten har jeg vært deltakende i noen prosjekter utenfor dette og sittet i Brukerrådet i NAV St. Hanshaugen. Jeg er også styremedlem i Norsk forening for psykisk helsearbeid.

Det er sånn at jeg skriver disse linjene fordi jeg, etter å ha lagt ut informasjon om et prosjekt jeg var med på fordi Ullevål sykehus ønsket å bedre forholdene for mennesker som er innlagt på skjermet avdeling, har opplevd å få tildels sterke angrep fra andre brukere. Denne avdelingen er etter min mening en skam for norsk helsevesen i 2016. Jeg trodde således at jeg var med på noe som var bra. Noe som kom pasientene til gode.

Men neida! Her kom altså folk og kritiserte meg fordi jeg var med på dette. Brukere skal liksom ikke delta i prosjekter for å bedre forholdene for skjerma pasienter. Bitre, sinte angrep. I tillegg til å være bruker har jeg også jobbet i psykisk helsevern og ser at enkelte faktisk trenger skjerming.

Sånn er livet!

Personlig tenker jeg at jeg ville vært takknemlig når livet fører til at jeg tar alt for mye inn over meg, og får impulser både herfra og derfra, om noen tok ansvar og ba meg inn til et rom hvor jeg kunne være meg. Et rom hvor det var godt å være, kanskje med noen digre puter jeg kunne kaste rundt meg når jeg trengte det. Det er bedre å kaste puter enn stoler. Tenker jeg.

I prosjektet var forøvrig overskriften: «Vi har tenkt på deg». Hvis ikke det er bra, så gir jeg opp.

Mine tanker underveis i prosjektet var at dette var fine greier, og jeg opplevde at personalet var veldig, veldig med oss brukerrepresentanter.

Det er bedre å kaste puter enn stoler.

Er det sånn at det å være brukermedvirker innenfor psykisk helsefeltet innebærer at man må være sint hele tiden? Eller bitter? Og hvis man ikke er sint og bitter så diskvalifiseres man? Hvis det er sånn, så melder jeg pass.

I min verden er det slik at for å få til konstruktive samtaler eller møter om man vil, så må man legge dette til side. Slutte å være bitter og stille full av forsvar når man møter fagfolk (og jeg er ikke bare bruker, jeg er fagfolk også).

Min opplevelse er at fagfolka vil det beste for oss, brukerne. De er ikke ute etter oss. De vil at vi skal ha det så godt vi kan ha det, og de er opptatt av å legge forholdene til rette for at dette skal skje.

Vi som driver med brukervedvirkning snakker ofte om et «dem og oss-oppbygg». Psykisk helsefeltet tenker liksom at vi er brukere og de er ansatte, så de vet best. Tenker vi. Jeg tenker at vi som brukerrepresentanter også har en tendens til å tenke sånn. Det er oss mot fagfolka liksom. Og jeg spør meg selv: Er dette konstruktivt? Hjelper det oss brukere å hele tiden tenke at fagfolka egentlig er imot oss?

Jeg tror ikke det.

I mitt verv på Lovisenberg sykehus (hvor jeg har hovedansvar for psykiatrisk klinikk, som jeg ønsker å døpe om til Klinikk for psykisk helse, jeg jobber med saken), opplever jeg at vi brukere blir tatt på alvor. Blant annet har dette resultert i at når nybygget for psykiatri (psykisk helse i min bok) på sykehuset står klart i 2018, vil man slutte å ha akutt-, inntak- og

langtidsavdelinger. Det starter opp som hybridavdelinger hvor pasienten (jeg bruker alltid pasienten som ord i stedet for bruker, når man er i spesialisthelsetjenesten) blir innlagt akutt på én avdeling, og resten av forløpet skjer på samme avdeling. Slik slipper man blant annet å skifte behandler fire ganger i løpet av forløpet. Det betyr kontinuitet, og det er vi vel for?

Er dette feil? Er det sånn av vi brukere skal motarbeide alt psykisk helsevern foreslår? I dette tilfellet ble i hvert fall brukerstemmen lyttet seriøst til. Sjefen for psykiatrisk klinikk på Lovisenberg sa i et møte vi var i at vår vurdering på mange måter var tungen i vektskålen (for øvrig et merkelig uttrykk).

Slik kan brukervedvirkning ha virkning. Hvis vi som satt i disse utvalgene og møtene hadde vært sinte og sure og mot alt, ville dette kanskje ikke skjedd.

Og det ER faktisk sånn at noen må legges inn imot sin egen vilje. Sånn er det bare. Eller vil vi at folk skal dø, aleine i leiligheten sin? Er det ikke slik at vi vil at folk skal leve og ha det så bra som de kan ha det? Eller er bitterheten og sinnet mot psykisk helsevern så styrende for brukervedvirkere at det skygger for alt annet.

Jeg veit ikke, men jeg vil gjerne at vi tenker over det. Hvor langt kommer vi med brukervedvirkning om

hoved-agendaen er å være imot fag-
folka (som faktisk, tro det eller ei, har
både kunnskap og empati)?

Eller kanskje vi skal snakke sam-
arbeid for å skape gode tjenester for
framtidens brukere?

Er det for mye forlangt?

*Hilsener fra
Lars Poverud
lpoverud@online.no*